

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Laurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

65. An, & qualiter Vicarius generalis Episcopi præcedat Gubernatores,
aliósq̄e Iudices & Commissarios sæculares.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

Barbof. de *Canonic. & dignit. c. 5. num. 56.* Pignat. Tom. 3. *conf. 64. num. 10.* Ventrigl. &c. juxta quod testantur iidem Authores expressè declarasse S. Congregat. Rit. in *Andriens. 7. Aug. 1610. & Ferrar. 20. Decemb. 1604.* sic Sbroz. l. 2. q. 25. ubi postquam num. 5. dixisset: *ampliatur dicta conclusio; nisi consuetudo vel statutum exstaret in contrarium*, citassetque pro hoc Melillo ubi ante c. 5. num. 3. Rebuff. cit. num. 7. Bottæ. loc. cit. num. 26. Callan. loc. cit. & plures alios, & retulisset in contrarium aliquarum Ecclesiarum consuetudines, item Authores plures, puta Menoch. *conf. 207. num. 36.* Boër. *tr. de ordin. grad. utriusque for. p. 1. num. 12.* ubi dicit quòd stante consuetudine Præpositus præfertur Archidiacono, etiam electo in Vicarium Episcopi, &c. tandem subiungit Sbroz. *tamen præcedens opinio est majore DD. calculo fulcra & communis, detestabilisque probatur illa consuetudo tanquam ratione carens, & ex quadam ambitione, & stultitia inducta, contrariæque primò juri divino. Secundò ordini naturali. Tertio juri pontificio. Quarto juri Cæsareo, ut probant Rebuff. Jo. de Amiano, Melillo loc. cit.* Unde jam inferendum esset, uti plures inferunt apud Pirh. *cit. num. 34.* per consuetudinem aut statutum induci non posse, ut Archidiaconus præcedat Vicarium generalem, quia id foret absurdum, ut Felin. in *rubric. de major. & obed. num. 10.* Tusc. v. *Vicarius concl. 482. n. 21.* & ut inquit Pignat. *loc. cit. num. 7.* foret irrationabile, si subditus præcederet Superiorem.

3. Tertia eaque principalis & omnibus, in quibus præcedentiam habere Vicarium diximus, communis limitatio est; quod nunquam dignitates aut Canonicos præcedat, quotiescunque hi incedunt, aut assistunt divinis parati, hoc est, induti paramentis seu vestibus sacris, puta pluvialibus, dalmaticis, &c. Barbof. *Juris Eccl. l. 1. c. 15. num. 40.* Ventrigl. *loc. cit. num. 3.* Pax Jord. l. cit. num. 244. (ubi etiam quòd hoc procedat, etsi Vicarius sit Protonotarius Apostolicus, & utatur rochetto & manteletta) citans declarat. expressam S. Congregat. Rit. in *Nolana & Lauretana 23. Mart. 1602.* Pignat. *cit. conf. 64. num. 11. & 14.* Unde etiam ad evitanda scandala & indecentia eadem S. Congregat. Rit. in *Lauret. 6. Sept. 1603.* apud Pignat. & in *Camerin. 14. Jun. 1608.* & in *Casalen. 5. Jul. 1614.* apud Pax Jord. num. 245. ordinavit & præcepit, ne Vicarius in ordinario suo habitu incedat inter Canonicos paratos. Et in specie, quòd Vicarius in choro & processionibus non debeat præcedere Canonicos, qui in choro assistunt Episcopo, vel in processionibus induti paramētis sacris, tradit Ventrigl. l. cit. n. 2. citans plures desuper S. Congr. Rit. declarationes. Item quòd in acceptione candelæ, palmæ, cinerum non debeat præcedere Canonicos, qui Episcopo assistunt aut inerviunt induti pluvialibus, planetis, aut aliis vestibus sacris. Ventrigl. n. 3. citans Congreg. Rit. in *Monopolitana 7. Aug. 1628.* & alias plures illius declarationes, contrarium tenente Pax Jord. hiæ expressis: *In receptione sâmen candelæ in die Purificationis B. V. atque palmarum antefertur ipsis Canonicis etiam paratis.* Sed neque sub prætextu illius consuetudinis præcedere potest Vicarius Canonicos paratos. Pax Jord. *loc. cit. num. 246.* Ventrigl. num. 6. Pignat. l. cit. n. 16. citantes declarat. Cong. Rit. in *Castellan. 25. Sept. 1621.* quin etiam non posse allegari consuetudinem immemoriam ait Pignat. l. cit. num. 24. eò quòd per dictam S. Cong. Rit. non tantum simpliciter sit derogatum tali consuetudini (in quo casu admitti posset, quòd abrogando consuetudinem non abrogant, seu non comprehendit immemoriam) sed etiam damnavit

illam tanquam abusum, iniquam, irrationabilem, adeoque & immemoriam comprehendit, etiam si non addidisset dictionem universalem ut Covar. *var. resol. l. 3. c. 13. num. 5.* Gouz. *ad reg. 8. Gl. 33. n. 9.* quos citat Pignat. Addit & aliam limitationem Pignat. Tom. 3. *Consult. 64. num. 19. in fine.* quòd si addit Canonicus aliquis Episcopus, tali assignetur locus super omnes Canonicos & dignitates.

4. Dicta quoque hucusque restringenda sunt ad Vicarium generalem Episcopi, ita ut locum non habeant in Vicario generali Capituli sede vacante; illi enim competit præcedentia super omnes Canonicos & dignitates, exceptâ primâ post Pontificalem, ut censuit S. Cong. Rit. in *Asiens. mense Aug. 1630.* quia cum habeat auctoritatem & jurisdictionem à Capitulo, est inferior Capitulo, & ideo non debet præcedere primam dignitatem, in qua repræsentatur Capitulum. Ita Pignat. *loc. cit. num. 22.* Sbroz. l. 2. q. 25. n. 20. ubi: *Declaratur, ut non procedat in Vicario sede vacante, quia illi Archidiaconus est præferendus. Neque etiam locum habeant in Vicario foraneo, qui præcedentiam super alios Presbyteros non habet ex eo solum, quòd est Vicarius foraneus, nisi contrarium haberet consuetudo.* Pignat. num. 23. Sic resolutum testans à S. Congreg. Episcoporum in *Nolana 15. Sept. 1600.* & in *Tranens. 7. April. 1601* & alibi. Idem habet Pignat. Tom. 4. *consult. 183. num. 4.* Engels *ad tit. de major. & obed. n. 60.*

Quæstio 64. Quam sedem præsentem aut absentem Episcopo occupare debeat Vicarius generalis Episcopi in Ecclesia?

Respondeo: Præter dicta jam in antecedentibus, debet sedere in choro, & in Ecclesia in loco, quem illi consuetudo assignavit, nec debet illum pro libitu mutare. Pignat. *cit. consult. 64. num. 19.* Ventrigl. Tom. 2. *annot. 15. §. 2. n. 7.* sic declaratum testans ex *sell. à S. Congreg. Rit. in Alexand. 15. Mart. 1608.* & in *Neritonens. 4. Maij 1606.* Neque absente Episcopo debet locum illius occupare, sed debet esse idem locus absente Episcopo, quem illo præsentem habere consuevit. Ventrigl. Pignat. l. cit. Pax Jord. l. 12. tit. 1. n. 234. citantes declarat. ejusdem cong. in *Brundus. 16. Jul. 1605.* Neque paranda est illi sedes cum tapetibus & pulvinari. Pignat. Ventrigl. *locis. cit.* Neque potest sibi baldachinum erigere in Cathedrali, aut alibi. Pax Jord. l. c. n. 238. juxta eandem declarat. S. Congreg. Quod si dignior sedes esset occupata, dignitates & Canonicos descendere debet uno gradu inferioribus. Pignat. *cit. n. 19.* sic declaratum testans à S. Congreg. Episcoporum. 28. Aug. 1599. & aliàs. Notanda etiam hic sunt, quæ habet Cardin. de Luca. *de Regular. d. 17. num. 2.* quod nimirum juxta plures Declarat. S. Cong. Rit. interveniente Vicario generali in choro, in quo sedes Episcopi est in medio, ita ut prope eundem alias à dextris sedeat prima dignitas, & à sinistris secunda dignitas, Vicarius occupet primam sedem à dextris Episcopi, & prima dignitas non sedeat post Vicarium, sed relicta illi dextrâ sedeat à sinistris prope Episcopum; quia semper locus dignior per digniorem occupandus est.

Quæstio 65. An & qualiter Vicarius generalis Episcopi præcedat gubernatores, aliosque Judices & Commissarios generales?

Respondeo primò: Debet præcedere Gubernatores, Reitores, Prætores urbium, Judices, Commissarios, Potestates similesque Magistratus omnes sæculares suæ Diocesis. Sbroz. l. 2. q. 26. num. 5. Barbof. *Juris Eccl. l. 1. c. 15. num. 36.* Pignat. Tom. 4. *conf. 64. num. 8.* juxta plures S. Cong. Rit.

Rit. declarat. quas citat, puta in Nucerna 15. Maii. 1610. in Foroliviens. 24. Novemb. 1668. Et de commissariis ubique, & in omni loco tam presente quam absente Episcopo in Ravennatens. 28. April. 1607. quod postremum est contra Sbroz. num. 33. ubi: declaratur, & non procedat, quando Episcopus est præsens; tunc enim sæcularem Magistratum Vicario Episcopi præferendum refert Menoch, fuisse de cetero ab Episcopo Be limentis *conf. 257. n. 49. vol. 3.* Vicarius enim ille in honore præferendus est omnibus Diocesanis, & honorandus sicut Episcopus, cujus locum tenet, & specialiter in Ecclesia præcedere quamlibet aliam dignitatem primam post Episcopum. Pignat. *cit. n. 5. citans c. precipimus. dist. 93.* Anton. de Pretis. *tr. de jurisdic. Episc. c. 6. n. 46.* Casan. *de glor. mund. p. 3. confid. 46. & 50 & p. 7. confid. 10.* Melill. *de precedent. Vicar. c. 4. & 5. num. 3. & c.* Tum etiam vel ex eo Magistratibus illis sæcularibus præferendus; quia gerit jurisdictionem Ecclesiasticam, & ordinariam quidem in foro quoque externo, quæ utique major est jurisdictione sæculari dæorum Magistratum juxta *C. solita. de Major. & Obed. ubi Canonistæ. Sbroz. l. cit. n. 7. citans Boer. tr. de auth. Magistrat. Cephal. conf. 360. num. 5. vol. 3. ubi is, quod Judex animarum dignior sit Judice sæculari: & prout simpliciter Judicem Ecclesiasticum esse majorem Judice sæculari, notat Gl. in c. licet. de except. in 6. Lancell. de attent. p. 2. c. 20. n. 78. Et quidem talem Judicem, qui præest aliis Sacerdotibus, Canonicis, Archidiacono, Archipresbitero, Aboatibus aliisque inferioribus Prælatibus. Sbroz. num. 8. Anton. de Pretis *loc. cit. a num. 40.* Quamvis autem quis melioribus præest, tantò etiam major est. Sbroz. num. 11. citans *Authen. de defens. civ. s. dos igitur. Abb. conf. 21. num. 10. vol. 1. Menoch. conf. 51. num. 10. vol. 1.**

2. Limitatur nihilominus responsio multifariam à Sbroz. ac primò quidem num. 21. ita ut procedat in his, quæ pertinent ad spiritualia, non autem in iis, quæ spectant ad temporalia. Citat pro hoc Abb. in c. conquerente. de off. ordinar. num. 2. eò quòd in temporalibus Vicarius Episcopi æquiparetur legato Proconsulis; adeoque eum quo ad temporalia præcedent Magistratus sæculares ordinis majoris. Secundò à num. 24. ut non procedat in Officialibus deputatis per Episcopum in iis terris, quæ per Ecclesiam teneantur in feudum acceptum à Rege, aliove domino temporali, qui tunc subsunt cuilibet regio Officiali superiori; eò quòd Ecclesia quò ad ea bona feudalia, quæ tenet à Rege, aliove domino temporali ligetur legibus feudalibus Laicorum, subestque domino temporali, juxta *c. verum. de foro competent. & c. solita. de majoritate & obedientia.* Tertiò à num. 26. ut non procedat in Præsidibus, & Gubernatoribus provinciarum, & civitatum Ecclesiæ subjectarum, qui immediatè creantur à Papa, eò quòd isti Præsides provinciarum comparentur Archiepiscopis & Proconsulibus, & majores sunt omnibus in provinciis post Papam, juxta *c. cum venerabilis. de consuetudine; c. mandata. de presumpt.* & utrobique Canonistæ Sic quoque ait Barbof. *l. cit. n. 41. & 42. Vicarius Gubernatorem, vulgo Capitaneum in functionibus Ecclesiasticis præcedit, non tamen Gubernatorem civitatum, quæ sunt capita provinciarum, ut Narniensis Episcopo rescriptis S. Congreg. præposita negot. Episcop. 30. Julii 1592. Quin &, ut testatur Pignat. *loc. cit.* exiit decretum S. Congregat. Rit. quo censuit, quòd Gubernatores civitatum, & provinciarum circa eorum præcedentiam cum Vicariis Episcoporum, si fuerint Præsides*

P. Leuren. Vicarius Episc.

provinciarum, ut Bononiæ, Marchiæ Anconitanæ, Umbriæ & similibus, thurificentur, & accipiant pacem immediatè post Episcopum, etiam Episcopo absente, ac Gubernatores civitatum minorum præsentè Episcopo immediatè post ipsum; eò vero absente, si fuerint Episcopi, antè Vicarium propter dignitatem Episcopalem, si vero non fuerint Episcopi, post Vicarium immediatè antè dignitates, & Canonicos. Sic gubernatorem urbis Vicario, qui non sit Cardinalis, præferendum ait Sbroz. *loc. cit. num. 28. ex Picardo.* Sic gubernatorem Perusii habere potestatem Legati, & esse majorem Vicario Episcopi, & quolibet alio post Principem ait Sbroz. *ibid. num. 30. ex Abb. conf. 25. in fine vol. 1.* & gubernatorem Beneventi majorem Vicario Episcopi asserit Mandol. *tr. de inhibiti. q. 4. n. 7. & 8.*

Quæstio 66. Num Vicarius habeat eandem prærogativam, privilegium & immunitatem, quam habet Episcopus?

1. Respondeo negativè. Sbroz. *l. 2. q. 24. à n. 60.* citans Baldum in *l. sed si ff. de in jus vocandis*, ubi dicat majorem honorem deberi Episcopo quam Vicario. Et *ibid.* Jafon. *n. 6.* Item Felin. in *c. cum olim. il. 2. de off. delegat.* Menoch. *conf. 257. n. 89. cum seq. vol. 3.* ubi, quòd non sit pater omnium, nec honoretur ut Episcopus. Franc. in *c. non putamus. col. 2. vers. delegatus tamen. de consuetudine in 6.* ubi is: quòd si conceditur aliquid Principi ratione sua dignitatis, illud non extenditur ad ejus Vicarium. Unde jam, licet Vicarius repræsenteret personam Episcopi & auctoritatem; non tamen hinc sequitur, quòd in omnibus sit honorandus, aut immunitatem habeat sicut Episcopus. Sbroz. *l. cit. n. 1. 2. juncto n. 9.* cum adhuc fons fecutiens sit major quam rivulus inde proveniens, majorque sit potestas & imperium Episcopi, nec Vicarius in omnibus sit superior ut Episcopus.

2. Nihilominus responsionem limitat ipse Sbroz. primò *n. 13.* ut procedat quando Vicarius creatur ab Episcopo, non autem, si crearetur à superiore per suspensionem vel per mortem Episcopi; quia tunc gaudere illum eodem privilegio ait juxta *l. Vicarius. ff. de legatis.* citatque pro hoc more suo quam plurimos. Sic etiam ait Sbroz. *l. 2. q. 134. n. 6.* ubi Vicarius esset constitutus à Papa, omnes prærogativas Episcopi consequeretur, ad eò etiam causas Episcopo delegatas poterit cognoscere. Pro quo citat Bartol. in *l. filius. ff. de legat. Alexand. in l. more. n. 41. de jurisd. omnium Jud.* Item *ibidem n. 7. ex Ruin. conf. 548. n. 5. in 4.* dat hujus rationem, nimirum quia Vicarius à Papa creatus magis repræsenteret videtur Episcopum quam creatus ab Episcopo. Secundò *n. 14.* ut procedat in actibus quas exercendo non repræsenteret Episcopum. Secus in illis, in quibus Episcopum repræsenteret, quia in illis habet eandem prærogativam. Citat pro hoc Felin. in *cit. c. cum olim. il. 2. de off. delegat. col. 1. n. 1.* Tertiò, *n. 15.* ut procedat, quando Episcopus esset præsens, secus si absens; eò quòd tunc eadem illi debeatur reverentia ac honor, qui Episcopo, et si absente Episcopo honorari quoque debeat Vicarius juxta dicta supra. Citat pro hoc Picard. *conf. 52. n. 69.* qui sic nitatur conciliare utramque sententiam, dum concordari possunt hæc duo: non deberi Vicario in præsentia Episcopi tantum honorem ac reverentiam sicut Episcopo: & deberi tantum illi honorem ac reverentiam, etiam Episcopo præsentè. Ac denique *n. 19.* ait Sbroz. id non procedere de consuetudine, secundum quã indistinctè servetur, quòd Vicarius gaudeat Episcopi immunitate, ut testetur Felin. *l. cit. Card. in Clem. 1. de off. Vicarii.*

C

Quæstio